

PAS

Puzzelen met leer

CASUS

DIAGNOSE

Een 25-jarige man met arthrogryposis multiplex congenita. Cliënt heeft aan de rechtersvoet een klompvoet. De linkersvoet staat in spitsstand.

KORTE MEDISCHE ANAMNESE

Arthrogryposis multiplex congenita is de wetenschappelijke term voor de omstandigheden waar bij de geboorte al verschillende contracturen aanwezig zijn in minimaal twee van de vier ledematen. Cliënt heeft contracturen in beide benen, voeten en in de armen. De rechtersvoet is zozeer naar binnen gedraaid, dat hij vrijwel omgekeerd staat onder zijn lichaam. Cliënt is verschillende malen, vooral in de kindertijd, aan zijn voeten geopereerd. Doel daarvan was om de voeten belastbaar en pijnvrij te krijgen. De afwijkende voetstand is door de operaties niet gecorrigeerd. Door de voetstandsafwijkingen ondervindt cliënt ernstige beperkingen in mobiliteit, stabiliteit en evenwicht. De afwijkingen geven bovendien veel drukproblemen.

COMPLICATIES

De handen van cliënt zijn eveneens aangetast door de aandoening en staan naar binnen gedraaid; de vingers wijzen in de richting van de onderarm. Cliënt kan normale schoenen daardoor niet goed aan- en uittrekken. Met name het met kracht vastmaken van schoenen kost hem veel moeite.

>>> 2

© FOTO: ROB NELISSE

SLIMME STEUNZOOL

Binnenkort start een onderzoeksproject van de Katholieke Universiteit Nijmegen en de Sint Maartenskliniek in samenwerking met POM om met een zelflerend neurale netwerk volledig geautomatiseerd de optimale steunzool te ontwerpen en vervaardigen. Al langere tijd bestaan er geavanceerde drukmeettechnieken die steeds verder worden verfijnd. Maar tot nu toe is het de orthopedisch schoentechnicus die de ge-

gevens van de drukmeting interpreteert en vervolgens een inschatting maakt van de optimale vorm van de steunzool. Om dat wetenschappelijk te doen zijn geavanceerde patroonherkenningsalgoritmen nodig. Een gespecialiseerd automatiseringsbedrijf gaat een zelflerend neurale netwerk maken dat gevoed wordt met bestaande gegevens. Daarmee wordt het netwerk als het ware getraind om de meest opti-

male vorm van de steunzool te berekenen. De schoentechnicus wordt daarmee allerminst overbodig. De kennis van de expert blijft onontbeerlijk alleen al omdat symptomen verschillende oorzaken kunnen hebben. Het neurale netwerk wordt een adviesstelsel dat tijdswinst oplevert en het eindresultaat verbetert. De geschatte looptijd van het project is twee jaar.

Behandelend arts:

Minou Hitters, revalidatiearts,
Blixembosch en Catharinaziekenhuis,
Eindhoven

Behandelend schoentechnicus:

Harold van Wessel,
Buchrnhornen, Eindhoven

Behandelend podotherapeute:

Anouk Mols,
Buchrnhornen, Eindhoven

>> puzzelen met leer

De contracturen in de ledematen vergroten ook de kans op drukplekken, ontstekingen en wondjes.

THERAPIE

Cliënt heeft in het verleden fysiotherapie en ergotherapie gehad. Na stabilisering van het ziektebeeld zijn deze behandelingen stopgezet. Cliënt krijgt nog wel podotherapie. De podotherapeute controleert de voeten op drukplekken en ontstekingen, verwijdert eeltvorming en voorkomt het ingroeien van teennagels.

KORTE SCHOENTECHNISCHE ANAMNESE

De contracturen geven veel druk, vooral aan de voor- en ondervoet. Dit wordt nog eens versterkt, doordat cliënt moeite heeft de schoenen goed dicht te doen. Daardoor neigt de voet ertoe los in de schoen te zitten. De voet glijdt dan weg van het voetbed en schuift naar voren. Die situatie kan extra druk geven op voorvoet en tenen. Ook aan de bal van de

voet kan door deze schuivende beweging extra druk optreden. De orthopedische schoen behoort een deel van deze druk over te nemen en te verdelen over de gehele voet.

Aan de linkervoet dient tevens de onderkant van de voet ondersteund te worden. Daar treden bij een spitsvoet de meeste drukkrachten op en doen zich de meeste pijnklachten voor.

Cliënt draagt al van kindsaf orthopedische schoenen. Tot nu toe droeg hij aan de rechervoet altijd schoenen met de neus naar achteren, zodat de schoen de richting van de voet volgt. Dit is cosmetisch geen elegante oplossing. De schoentechnicus zal hier aandacht aan besteden bij het maken van de nieuwe schoen.

SCHOENTECHNISCHE OPLOSSING

Gekozen is voor een schoen met een goede, stevige fitting, waarbij de voet tot over de enkel stevig zit opgesloten in de

OBSERVATIE MINOU HITTERS:

© FOTO: ROB NELISSE

“Artrogryposis multiplex congenita is een zeldzame aandoening. Eén op de vijf- tot tienduizend pasgeboren baby's heeft het. De precieze oorzaak van de ziekte is niet bekend. In de literatuur worden verschillende mogelijke oorzaken beschreven: neurologische complicaties, complicaties in functie en structuur van spieren of botten, ruimtegebrek in de baarmoeder voor of tijdens de geboorte.”

“Artrogryposis presenteert zich bij elke cliënt anders, doordat de contracturen nooit hetzelfde zijn. In de behandeling behoren we rekening te houden met telkens verschillende afwijkingen. Dat betekent dat de behandelaar per cliënt een maatplan behoort op te stellen: welke operaties zijn nodig, welke behandeling en revalidatie, wat voor soort orthopedische schoenen zijn gewenst. Behandeling van de cliënten met artrogryposis is maatwerk en staat of valt met een multidisciplinaire aanpak.”

OBSERVATIE HAROLD VAN WESSEL:

© FOTO: ROB NELISSE

schoen. De voet kan daardoor zo min mogelijk glijden binnen de schoen. De enkel van de rechervoet, die eveneens in contractuurstand staat, wordt daarmee bovendien niet te zwaar belast. Daarnaast is de schoen gemaakt van stevig en lichtgewicht materiaal als koolstof en kurk, vooral aan de bovenkant van de schoen. De stijve schacht neemt een deel van de druk van voor- en ondervoet over. De rechterschoen krijgt een cosmetische verlenging. De schoentechnicus brengt aan de voorzijde van de schoen een lichtgewicht neus aan, waardoor het lijkt alsof de voet van cliënt naar voren is gericht. De rechterschoen krijgt daardoor als het ware twee neuzen: Een neus aan de achterzijde van de schoen, in de richting van de voet en een neus aan de voorzijde van de schoen. Nadeel van deze aanpassing is dat het extra gewicht en energie vergt. De neus is daarom van licht materiaal gemaakt. Aan beide schoenen is een afwikkeling

aangebracht. Voor de rechterschoen is dat des te meer van belang, omdat de neus zonder afwikkeling het voortrollen van de schoen zou blokkeren. De linkerschoen is voorzien van een dik, zacht voetbed. Daarin is ruimte uitgespaard op de plekken waar extra druk ontstaat, vooral in de voorvoet. Om de druk daar verder weg te nemen, brengt de schoentechnicus verhoogde welvingen aan in het voetbed op plekken waar meer druk gewenst is, met name in het gewricht midden onder de voet. Tot slot kiest de schoentechnicus voor schoenen met een brede onderkant, om cliënt te ondersteunen bij zijn evenwichts- en stabiliteitsproblemen.

HET RESULTAAT

Cliënt zou zonder orthopedisch schoeisel hij niet kunnen lopen en werken. Hij ervaart dan te veel pijn. Met deze schoenen is hij in staat normaal zijn werk te doen. Hij is daar heel tevreden over.

MODEL

- Ingetogen, zwarte schoen; een schoen die cosmetisch niet opvalt
- Ruime instap
- Klittenbandsluiting

BIJZONDERHEDEN

- Rechterschoen heeft twee neuzen

VOORZIENINGEN

- Flinke verstijving in de schacht
- Afwikkeling
- Modelleringsverlenging

© FOTO'S: ROB NELISSE

“De schoenen zijn ingewikkeld om te maken. Het kost vooral tijd om voortdurend bij te stellen en aan te passen. Dat is een proces van trial en error, al is het natuurlijk wel een uitdaging. Het lastige aan deze casus is dat de rechterschoen zo anders is van vorm dan een normale schoen. Hij heeft immers twee neuzen. Normaal gesproken werk je met een patroon, en daar baseer je vervolgens het model op van de schoen. Dit model is echter zo afwijkend, dat je niet met een patroon kunt werken. In feite bestaat de rechterschoen uit twee schoenen die aan elkaar zijn geplakt. Bepaal dan maar eens waar je de juiste middenlijn moet trekken. In deze casus kun je niet uitgaan van een standaardpatroon; het is meer puzzelen met leer.”

OBSERVATIE ANOUK MOLS:

© FOTO: ROB NELISSE

“Cliënt heeft intensieve podotherapeutische behandeling nodig. Ik behandel hem één keer per drie weken; de meeste andere cliënten één keer per zes weken. Ik onderhoud zijn voeten, knip de teennagels, verwijder de eeltplekken, vooral op de toppen van de tenen van de linkervoet. Cliënt ondergaat de behandeling niet voor zijn lol, zijn voeten zijn daarvoor te pijnlijk en gevoelig. Het lukt hem ook niet om zich tijdens de behandeling te ontspannen.”
“De behandeling is echter wel nodig. Doordat er geen normale drukverdeling is onder de voeten, ontstaat er meer risico op drukplekken en wondjes. We moeten dat goed controleren en bijhouden. Dat een podotherapeut de voetverzorging doet, heeft alles te maken met de complexiteit van deze aandoening.”

DIABETES SPREEKUR TILBURG

De diabetes polikliniek in het Elisabeth ziekenhuis in Tilburg is versterkt met een podotherapeut en een pedicure van Buchrnhornen. Het behandelteam bestaat verder uit een internist en een verpleegkundige.

NORDIC WALKING

Bij Nordic walking gebruik je maar liefst 90 procent van je spieren op een soepele en gezonde manier. Het lichaam wordt hierdoor minder zwaar en eenzijdig belast. Het is daarmee een gezonde vorm van bewegen waarbij ook nog eens de kans op blessures afneemt. Het is al met al een geschikte bewegingsvorm voor gezonde senioren, maar vooral ook mensen met loopgerelateerde problemen hebben er baat bij.

Om klanten vertrouwd te maken met Nordic walking organiseert Buchrnhornen met enige regelmaat een clinic Nordic walking, onder leiding van een gecertificeerde instructeur. De instructeur geeft eerst enige uitleg en daarna volgt een wandeling.

SPREKUREN ROTTERDAM EN APELDOORN

Het spreekuur van Hanssen Footcare op de poli Reumatologie van het Erasmus MC in Rotterdam is fors uitgebreid. Tegenwoordig zijn op de donderdagmiddagen in de oneven weken twee schoentechnici beschikbaar. Een deel daarvan is samen met de specialisten uit het Erasmus MC het andere deel is een eigen spreekuur dat ook open staat voor andere klanten uit Rotterdam. De afspraken voor dit spreekuur lo-

pen via de Hanssen-vestiging in Leiden. In Apeldoorn, in de locatie Lucas van de Gelre Ziekenhuizen, is een schoentechnicus zelfs elke week de hele vrijdag aanwezig op de afdeling Orthopedie. De afspraken voor dit spreekuur, dat ook open staat voor mensen die niet onder behandeling zijn in locatie Lucas, lopen via de Hanssen-vestiging Amersfoort.

OIM ORTHOPEDIE NEEMT SISSINGH OVER

OIM Orthopedie is met ingang van 1 juli 2005 de Nederlandse nummer vijf in de levering van therapeutisch elastische kousen (compressietherapie). Op die datum heeft OIM Orthopedie de firma Sissingh overgenomen. Daarmee verkrijgt OIM een aandeel van tien procent in de markt van compressietherapie. De totaalomzet van deze markt bedraagt jaarlijks 30 miljoen euro en wordt gekenmerkt door heel veel kleine, regionale leveranciers. OIM bestrijkt met name midden en noord Nederland.

CONSUMENTENTEVREDENHEIDSONDERZOEK

In september en oktober loopt een tevredenheidsonderzoek bij OIM Orthopedie. Het is een zelf ontwikkelde enquête die gevalideerd is in samenwerking met het UMCG. De bezoekers van de vestigingen wordt om een gewogen oordeel gevraagd over de dienstverlening van de bedrijven van OIM middels 2.500 enquêteformulieren. Naar verwachting zal begin 2006 de rapportage met de resultaten worden gepubliceerd. Daarna zullen de bevindingen in beleid worden omgezet.

DIABETES VOETPREVENTIEPAKKET

Speciaal voor mensen met diabetes heeft Penders voetzorg als eerste in Nederland een voetpreventiepakket op de markt gebracht.

Het pakket bestaat uit een paar sokken zonder naad, enkele hydrofiele doekjes om de voeten af te drogen, een uitschuifbaar spiegelkje om de voeten te controleren op wondjes, een badthermometer waarmee het voetenbad op de juiste temperatuur gecontroleerd kan worden, een verzorgende voetenmousse en een schoenlepel. Dat alles zit in een handig tasje. Om het geheel compleet te maken bevat het pakket ook een handzame brochure met tips en adviezen voor goed schoeisel, voldoende beweging, voetverzorging enzovoort.

Het Diabetes voetpreventiepakket kost € 15 en is te koop in alle vestigingen van Penders.

VOETZORGCENTRUM NIJMEGEN

In het centrum van Nijmegen heeft POM een schoenenspecialzaak geopend. Naast vakkundige schoenadviseurs bestaat het team van deze winkel uit een podotherapeut en een orthopedisch schoentechnicus. Het winkelende publiek kan in deze zaak terecht voor het zogeheten comfort schoeisel en semi-orthopedisch schoeisel. De volledige en zeer ruime collectie is geschikt voor het inbrengen van maatsteunzolen of teenortheses. De winkel is dealer van Allergosan en heeft 150 paar allergeenvrije schoenen op voorraad.

FEDERATIE PAS

PAS is een stichting van samenwerkende producenten van orthopedische maatschoenen. De leden van PAS zijn Buchrnhornen, Hanssen, OIM Orthopedie, Penders en POM. Voor informatie, vragen of suggesties kunt u terecht op www.federatie-pas.nl. U kunt ook een email sturen naar info@federatie-pas.nl

TE VINDEN IN:

Alkmaar, Almere, Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Assen, Baarn, Beetsterzwaag, Bergen op Zoom, Bochtoltz, Boxmeer, Boxtel, Brunssum, Capelle a/d IJssel, Culemborg, Delft, Den Haag, Dieren, Dokkum, Ede, Eindhoven, Emmen, Ettenleur, Gouda, Groningen, Gulpen, Haarlem, Harderwijk, Haren, Heiloo, Helmond, Heerlen, 's Hertogenbosch, Heythuysen, Hoensbroek, Hoofddorp, Hoogeveen, Kerkrade, Landgraaf, Leeuwarden, Leiden, Maastricht, Naaldwijk, Nijmegen, Oss, Roermond, Roosendaal, Rotterdam, Sittard, Soest, Soesterberg, Tegelen, Terneuzen, Teteringen, Tiel, Tilburg, Velp, Venlo, Venray, Vlaardingen, Vlissingen, Weert, Winschoten, Zevenaar, Zoetermeer

PRODUCTIE

Sj-tekst

REDACTIE

Frank van de Loo, Buchrnhornen
Léon Hahn, Hanssen
Tiny Smit, OIM Orthopedie
Sabine Lickfeld, Penders
Dirk Ruitenbeek, POM

REDACTIEADRES

Sj-tekst
Swammerdamstraat 51
1091 RR Amsterdam

VORMGEVING

Studio René Bakker, Amsterdam
Rob Nelisse, fotografie

SLUITINGSDATUM

PAS-info 4-2005, november 2005

Overname van artikelen alleen na schriftelijke toestemming van de redactie.